

HOMOLOZI PIRIDINA

IV. Saopćenje¹⁾

O 3,5 - DIETIL - PIRIDINU

M. Proštenik i L. Filipović

U nastavku radova o dietil-piridinima²⁾ priredili smo 3,5-dietil-piridin i upoznali njegova svojstva. Kad je ovaj rad bio gotovo završen, objavio je B. Witkop³⁾ svoja istraživanja o konstituciji aspidospermina i utvrdio, da dehidrogenacijom tog alkaloida nastaje 3,5-dietil-piridin, koji je i sintetski priredio redukcijom N-metil-3,5-dietil-4-piperidona litijevim aluminijevim hidridom i dehidrogenacijom nastalog produkta paladijem. A. E. Tschitschiba bin spominje u jednoj svojoj raspravi⁴⁾, da 3,5-dietil-piridin nastaje kondenzacijom n-butiraldehida s amonijakom u prisutnosti aluminijeva oksida, ali ne navodi nikakvih podataka o samoj bazi. Izveli smo tu kondenzaciju, pa se je moglo dokazati, da se među reakcionim produktima zaista nalazi i 3,5-dietil-piridin. Proučavajući dalje kondenzacije primarnih alkohola s amonijakom, mogli smo utvrditi, da pri tom nastaju tercijarne baze, uglavnom jednake onima, koje nastaju i iz odgovarajućih aldehida s amonijakom. Tako smo iz n-butilnog alkohola i amonijaka u prisutnosti silikagela dobili među ostalim produktima i 3,5-dietil-piridin. Konačno smo istu bazu priredili i na treći način iz 2,6-dimetil-3,5-diacetil-piridina.

Kondenzacija n-butiraldehida s amonijakom preko silikagela

Butiraldehid je kondenziran s amonijakom preko silikagela (Blaugel Merck) kao kontaktne tvari na način, koji je A. E. Tschitschiba bin primijenio kod sličnih reakcija s acetaldehidom⁵⁾ i propionaldehidom⁶⁾; razlika je jedino u tome, što je on upotrebio kao kontaktnu tvar aluminijev oksid. Kondenzacija je izvođena kod 300—330°. Kad silikagelu oslabi djelovanje, regenerira se tako, da se prekine dodavanje aldehida i amonijaka, a kroz vruću cijev se provodi zrak 15 časaka. Kad mu ponovno slabi djelovanje, postupak se ponavlja uvijek s jednako dobrim uspjehom.

¹⁾ III. saopćenje: M. Proštenik i V. Balling, Arhiv, 18, 9 (1946).

²⁾ O 2,5-dietil-piridinu v. M. Proštenik i L. Filipović, Arhiv, 18, 3 (1946).

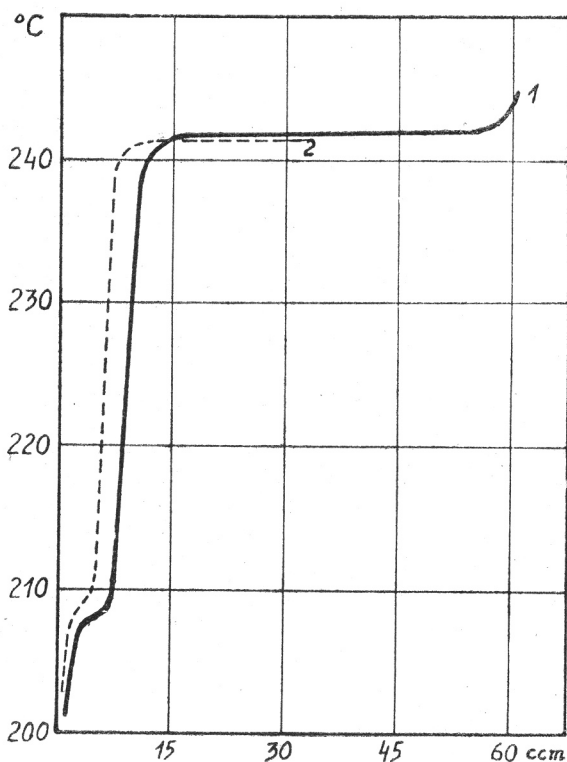
³⁾ J. Amer. Chem. Soc., 70, 3712 (1948).

⁴⁾ J. pr. Chem., 107 [2], 127 (1924).

⁵⁾ J. pr. Chem., 107 [2], 132 (1924).

⁶⁾ J. pr. Chem., 107 [2], 145 (1924).

Iz kondenzata (oko 260 ccm), koji se sastojao iz dva sloja, uklonjene su na poznati način znatne količine neutralnih tvari i sekundarnih baza, a preostale tercijarne baze (70 ccm) osušene su kalijevim hidroksidom i podvrgnute destilacionoj analizi s pomoću kolone visoka djelovanja. Tijek destilacije prikazan je grafički (krivulja 1); na ordinatu su nanosena vrelišta u °C, a na apscisu količina destilata u ccm. Destilaciona krivulja pokazuje, da se među kondenzacionim produktima nalaze u znatnijoj količini samo dvije tercijarne baze, jedna s vrelištem kod 208°, a druga s vrelištem kod 242°. Za bazu s nižim vrelištem utvrđeno je, da je 3,5-dietil-piridin, a ona s višim vrelištem, koje ima u znatno većoj količini od prve, jest 2-propil-3,5-dietil-piridin.

Destilat s vrelištem 206—212° otopljen je u etanolu i baze frakcionirano taložene alkoholnom otopinom pikrinske kiseline. Izračunana količina pikrinske kiseline dodana je u tri jednaka dijela. Iz sva tri taloženja dobiven je pikrat u obliku krasnih iglica, koji je, prekrizaliziran iz etilnog acetata, imao talište

kod 160°. Ustanovljeno je, da je to pikrat 3,5-dietil-piridina. Baza je oslobođena iz pikrata otopinom kalijeve lužine i destilirana vodenom parom. 3,5-dietil-piridin bezbojno je ulje, oštra, karakteristična mirisa, s vrelištem kod 84—86° i 22 mm Hg.

8,470 mg tvari: 0,764 ccm N₂ (20°, 758 mm)
C₉H₁₃N (135,20) Rač. N 10,36, Nađ. N 10,46%

Pikrat 3,5-dietil-piridina kristalizirao se iz etilnog acetata u obliku iglica s talištem kod 160°⁷⁾.

3,680 mg tvari: 0,493 ccm N₂ (20°, 753 mm)
C₁₅H₁₆O₇N₄ (364,31) Rač. N 15,38, Nađ. N 15,46%

Stifnat 3,5-dietil-piridina kristalizirao se iz etilnog acetata u obliku prizmatskih zrnaca s talištem kod 160° (rasp.).

2,750 mg tvari: 0,353 ccm N₂ (19°, 751 mm)
C₁₅H₁₆O₈N₄ (380,31) Rač. N 14,58, Nađ. N 14,83%

Pikrolonat 3,5-dietil-piridina kristalizirao se iz etilnog acetata u obliku prizama s talištem kod 161° (rasp.).

3,190 mg tvari: 0,482 ccm N₂ (17°, 755 mm)
C₁₉H₂₁O₅N₅ (399,40) Rač. N 17,54, Nađ. N 17,81%

Baza s višim vrelištem (242°) stvara pikrat, koji se iz etanola iskristalizirao u obliku ploča s talištem kod 123,5°. Identična je s 2-propil-3,5-dietil-piridinom, koji je priredio A. E. Tschitschibabin⁸⁾ grijanjem alkoholne otopine amonijaka i butiraldehida u zataljenoj cijevi kod 150°.

Kondenzacija n-butilnog alkohola s amonijakom preko silikagela

Butilni alkohol kondenziran je s amonijakom preko silikagela (Blaugel Merck) analogno kao i butiraldehid. Iskorištenje na tercijskim bazama slabije je, nego kod upotrebe aldehida. Nakon uklanjanja neutralnih tvari i sekundarnih baza, osušene su preostale tercijske baze kalijevim hidroksidom i destilirane na kolonu visoka djelovanja. Tijek destilacije prikazan je grafički (krivulja 2). Destilaciona krivulja pokazuje nam prisutnost dviju baza s vrelištimama kod 208° i 242°, koje su identificirane kao 3,5-dietil-piridin i 2-propil-3,5-dietil-piridin. Prema tome, konden-

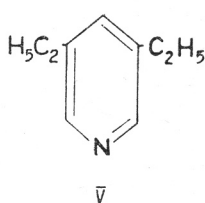
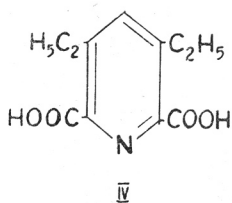
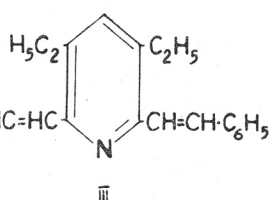
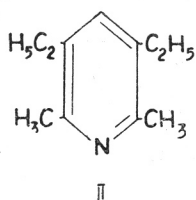
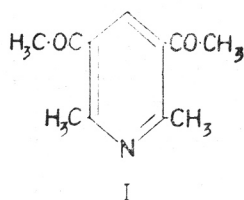
⁷⁾ Sva su tališta korigirana. Za analizu je, ako nije drugačije navedeno, sušeno u visokom vakuumu nad fosfornim pentoksidom 2 sata kod 100°.

⁸⁾ Ж., 37, 1249 (1905); Chem. Zentr., 1906, I, 1439.

zacijom butilnog alkohola s amonijakom i kondenzacijom butir-
aldehyda s amonijakom nastaju iste baze.

Sinteza 3,5-dietil-piridina

Izvedena je i jednoznačna sinteza 3,5-dietil-piridina radi
usporedbe s malo prije opisanim bazama. Kao polazni materijal
za sintezu upotrebljen je 2,6-dimetil-3,5-diacetil-piridin (I), koji
je lagano pristupačan iz metilen-bis-acetil-acetona⁹⁾. Baza je re-
ducirana po metodi Wolf-Kishner, pa je dobiven dosada
nepoznati 2,6-dimetil-3,5-dietil-piridin (II), koji je karakteriziran
lijepo kristaliziranim derivatima: pikratom, stifnatom i pikrolona-
tom. Nova baza kondenzirala se s benzaldehidom uz vrlo dobro
iskorištenje u 2,6-distiril-3,5-dietil-piridin (III), koji je karakte-
riziran pikratom. Oksidacijom distiril-baze kalijevim permanga-
natom u acetonskoj otopini kod 0°, dobivena je preko bakrene
soli neznatna količina 3,5-dietil-piridin-2,6-dikarbonske kiseline
(IV); ona nije izolirana u čistu stanju, nego je grijanjem s ba-
krenim prahom odmah dekarboksilirana u 3,5-dietil-piridin (v),
koji je izoliran u obliku pikrata. Taj je pikrat bio identičan s pi-
kratima baza dobivenim kondenzacijom n-butiraldehyda i amo-
nijaka i n-butilnog alkohola s amonijakom preko silikagela.

2,6-dimetil-3,5-dietil-piridin (II)

2,6-dimetil-3,5-diacetil-piridin (I) priređen je po M. Scholtzu⁹⁾.
Pošto u njegovoj radnji nema navedenih nikakvih iskorištenja, to ovdje

⁹⁾ M. Scholtz, Ber. 30, 2295 (1897).

iznosimo naše brojeve: 42 g acetil-acetona → 57 g metilen-bis-acetil-acetona (sirovog) → 20,1 g diacetil-dihidro-lutidina (kristaliziranog) → 18,3 g diacetil-lutidin-nitrata → 12 g 2,6-dimetil-3,5-diacetil-piridina.

8 g 2,6-dimetil-3,5-diacetil-piridina reducirano je na poznati način po Wolf-Kishner u sa 3,5 g hidrazin-hidrata u natrijevu etilatu, priređenom iz 3 g natrija i 20 ccm apsolutnog metanola. Obradom reakcione smjese dobivena su 2 g bezbojnog ulja, karakteristična mirisa s vrelištem kod 111—112° i 24 mm Hg.

6,961 mg tvari: 0,533 ccm N₂ (19°, 757 mm)
C₁₁H₁₇N (163,26) Rač. N 8,58, Nađ. N 8,92%

Pikrat 2,6-dimetil-3,5-dietil-piridina kristalizirao se iz etilnog acetata u obliku dugih, žutih prizama s talištem kod 146°.

4,653 mg tvari: 0,573 ccm N₂ (20°, 749 mm)
C₁₇H₂₀O₇N₄ (392,36) Rač. N 14,28, Nađ. N 14,42%

Stifnat 2,6-dimetil-3,5-dietil-piridina kristalizirao se iz etilnog acetata u obliku velikih, žutih romboedara s talištem kod 147° (rasp.).

4,653 mg tvari: 0,554 ccm N₂ (19°, 751 mm)
C₁₇H₂₀O₈N₄ (408,36) Rač. N 13,72, Nađ. N 13,75%

Pikrolonat 2,6-dimetil-3,5-dietil-piridina kristalizirao se iz etilnog acetata u obliku žutih prizama s talištem kod 203° (rasp.).

3,867 mg tvari: 0,548 ccm N₂ (19°, 757 mm)
C₂₁H₂₅O₅N₅ (427,45) Rač. N 16,39, Nađ. N 16,50%

2,6-distiril-3,5-dietil-piridin (III)

1,5 g 2,6-dimetil-3,5-dietil-piridina, 5 ccm svježe destiliranog benzaldehida i 5 ccm acetanhidrida kuhano je pod povratnim hladilom 40 sati. Nakon ohlađenja ukrutila se tamnosmeđa tekućina od izlučene kristalne mase, koja je odsisana (2,6 g) i prekristalizirana iz etanola u kojemu se tvar prilično teško otapa, a otopina pokazuje intenzivnu modroljubičastu fluorescenciju. Dobiveno je 2,2 g žućkastih iglica s talištem kod 134—135°.

7,570 mg tvari: 0,301 ccm N₂ (29°, 746 mm)
C₂₅H₂₅N (339,46) Rač. N 4,13, Nađ. N 4,41%

Pikrat 2,6-distiril-3,5-dietil-piridina kristalizirao se iz etilnog acetata u obliku žutih iglica s talištem kod 255° (rasp.).

5,740 mg tvari: 0,522 ccm N₂ (29°, 748 mm)
C₈₁H₂₈O₇N₄ (568,57) Rač. N 9,86, Nađ. N 10,12%

3,5-dietil-piridin (V)

1,5 g 2,6-distiril-3,5-dietil-piridina otopljeno je u 20 ccm acetona i otopini dodano uz miješanje kod 0° i u malim obrocima 3,69 g u prah smrvljenog kalijeveg permanganata. Smeđi talog je odsisan, ispran acetonom i iskuhan triput s ukupno 50 ccm vode, a vodeni filtrati zakiseljeni su solnom kiselinom (1 : 1) i izmuc-kani eterom radi uklanjanja benzojeve kiseline. Vrijućoj otopini dodan je 1 g bakrenog karbonata. Nakon ohlađenja izlučilo se 25 mg modre bakrene soli 3,5-dietil-piridin-2,6-dikarbonske kiseline (IV) iz koje je dobivena sama kiselina, na poznati način, s pomoću sumporovodika. Sirova kiselina pomiješana je s 2 mg bakrenog praha i dekarboksilirana u H i c k m a n novoj tikvici. Dobiveno je 10 mg baze iz koje je priređen pikrat, koji je nakon kristalizacije iz etilnog acetata imao talište kod 160° i u smjesi s pikratima 3,5-dietil-piridina dobivenih kondenzacijom butiraldehida odnosno butilnog alkohola s amonijakom nije dao sniženja tališta.

KEMIJSKI INSTITUT
MEDICINSKI FAKULTET
ZAGREB

Primljeno 8. prosinca 1949.

ABSTRACT

Homologues of Pyridine. IV. 3,5-diethyl pyridine

by

M. Proštenik and L. Filipović

3,5-diethyl pyridine has been prepared and identified by three different methods.

1. Butyraldehyde is condensed with ammonia using silica-gel as a contact substance at 300°—330°. The crude product has been purified, dried with potassium hydroxide and distilled. The distillation curve (Curve 1, on Fig. 1.) shows the presence of two tertiary bases, one with a b. p. 208°, the other with a b. p. 242°. The first was identified as 3,5-diethyl pyridine, the second, which was obtained in much greater quantities, as 2-propyl-3,5-diethyl pyridine. From 3,5-diethyl pyridine were prepared: the picrate, needles, m. p. 160°, the styphnate, prisms, m. p. 160° (decomp.) and the picrolonate prisms, m. p. 161° (decomp.).

2. Normal butyl alcohol is condensed with ammonia using silica-gel as a contact substance, purified, dried and distilled as above. The distillation curve (Curve 2 on Fig. 1.) shows the presence of two tertiary bases, one with a b. p. 208°, the other with a b. p. 242° and identified as above.

3. 8 g of 2,6-dimethyl-3,5-diacetyl pyridine was reduced by the method of Wolf-Kishner with 3,5 g hydrazine hydrate in sodium ethylate. 2 g of a new compound 2,6-dimethyl-3,5-diethyl pyridine was obtained. It is a colourless oil, with a characteristic odour, b. p. 111°—112° at 24 mm of Hg. From 2,6-dimethyl-3,5-diethyl pyridine were prepared: the *picrate*, recryst. from ethyl acetate in long yellow prisms, m. p. 146°, the *stypnate*, recryst. from ethyl acetate in big yellow rhombohedrons, m. p. 147° (decomp.) and the *picrolonate*, recryst. from ethyl acetate, yellow prisms, m. p. 203° (decomp.). 1,5 g of 2,6-dimethyl-3,5-diethyl pyridine boiled for 40 hours under a reflux condenser with 5 c. c. of freshly distilled benzaldehyde and 5 c. c. of acetic anhydride gave 2,2 g 2,6-distyryl-3,5-diethyl pyridine, yellow needles which recryst. from ethanol gave a m. p. 134°—135°. The *picrate*, recryst. from ethyl acetate, yellow needles, m. p. 255° (decomp.).

1,5 g of 2,6-distyryl-3,5-diethyl pyridine were dissolved in 20 c. c. of acetone. To the solution 3,69 g of KMnO_4 were added in small portions, the precipitate filtered, washed with acetone, boiled three times with 50 c. c. of water, acidified with HCl and the benzoic acid extracted by shaking the solution with ether. To the boiling solution 1 g of Cu carbonate was added. After cooling 85 mg of the Cu salt of 3,5-diethylpyridine-2,6-dicarboxylic acid was obtained from which the acid was freed with H_2S . By decarboxylation 10 mg of 3,5-diethyl pyridine was obtained and identified over the picrate, m. p. 160°.

CHEMICAL INSTITUTE
MEDICAL FACULTY
ZAGREB (CROATIA)

[Received, December 8, 1949]